

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

19.01.2015 № 21

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2015 р.
за № 124/26569

Про затвердження Правил охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт

Відповідно до [статті 28](#) Закону України «Про охорону праці» **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити [Правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт](#), що додаються.
2. Вважати такими, що не застосовуються на території України, Вантажно-розвантажувальні, складські та транспортні роботи. Вимоги безпеки, затверджені Державним комітетом УРСР у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі у 1984 році (НПАОП 63.11-7.04-84), Правила техніки безпеки при проведенні вантажно-розвантажувальних робіт на транспортно-складських роботах, затверджені Державним комітетом з матеріального резерву СРСР у 1985 році (НПАОП 63.1-1.06-85).
3. Державній службі гірничого нагляду та промислової безпеки України у встановленому порядку:
 - 1) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
 - 2) внести наказ до [Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці](#).
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

В. Демчишин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
енергетики та вугільної
промисловості України
19.01.2015 № 21

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2015 р.
за № 124/26569

ПРАВИЛА

охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт

I. Загальні положення

1. Ці Правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правової форми, які в процесі своєї діяльності виконують вантажно-розвантажувальні роботи, навантаження (розвантаження) або вивантаження (далі - вантажно-розвантажувальні роботи).

2. Ці Правила є обов'язковими для роботодавців та працівників, що виконують вантажно-розвантажувальні роботи.

3. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

автоелектрокар - безрейковий самохідний візок з двигуном внутрішнього згоряння або електричним приводом, що застосовується для перевезення вантажів на промислових підприємствах і залізничних станціях;

автомобілерозвантажувач - пристрій, який призначений для вивантаження зерна та сипучих вантажів зернової групи, кут природного укосу яких не більше 40°, із бортових автомобілів та тягачів із напівпричепами через відкритий задній борт на площадці поздовжнього перекидання, а також автомобільних і тракторних поїздів з причепами без розчеплення через боковий борт на площадці бокового перекидання;

вантажно-розвантажувальна рампа - пересувний місток між підлогою та транспортом для вантажно-розвантажувальних робіт, який дозволяє виконувати загрузку за допомогою навантажувачів; складається з рами, гідравлічної системи підйому, ходових коліс, буксирного пристрою та системи безпеки;

вантажно-розвантажувальний майданчик - горизонтальна поверхня, що призначена для обслуговування транспортних робіт з навантаження або розвантаження вантажів, яка оснащена відповідними вантажопідіймальними кранами і машинами, або навантажувачами періодичної дії, або навантажувачами безперервної дії (стрічкові, скребкові, роторні, шнекові навантажувачі);

вантажно-розвантажувальні роботи - це комплекс заходів, спрямованих на підняття різноманітних вантажів з метою їх завантаження чи розвантаження; такі роботи застосовуються для навантаження (розвантаження) або вивантаження вантажів вручну або за допомогою спеціалізованої техніки (вантажопідіймальних кранів і машин, навантажувачів, автоелектрокарів);

навантажувач - машина циклічної дії, що належить до безрейкового долішнього транспорту (технологічних транспортних засобів), обладнана підіймальним механізмом (вантажопідіймачем) і вилами (платформою) або одним із змінних вантажозахоплювальних пристроїв для забезпечення підймання, транспортування, навантаження та розвантаження, штабелювання та укладання вантажів;

підіймально-транспортне устаткування - транспортуючі машини, призначені для переміщення масових вантажів безупинним способом та засобами періодично діючого транспорту за допомогою підвісних доріг, рейковим і безрейковим транспортом, а також вантажопідіймальні пристрої циклічної дії зі зворотно-поступальним рухом вантажозахоплювального органу в просторі;

технологічна схема - сукупність основних і допоміжних виробничих процесів у поєднанні з необхідними для їх виконання засобами механізації та автоматизації, що забезпечує безпечну і ефективну організацію робіт;

транспортно-технологічна схема - схема, в якій відображаються організація транспортного потоку, способи проведення вантажно-розвантажувальних робіт, послідовність виконання технологічних операцій і номенклатура підіймально-транспортного устаткування при навантаженні, транспортуванні та розвантаженні.

4. У цих Правилах інші терміни вживаються у значеннях, що визначені [Законом України](#) «Про охорону праці», ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».

II. Загальні вимоги

1. Організація безпечного виконання вантажно-розвантажувальних робіт

1. Роботодавець повинен створити службу охорони праці відповідно до вимог [Типового положення про службу охорони праці](#), затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15 листопада 2004 року № 255, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2004 року за № 1526/10125 (із змінами) (НПАОП 0.00-4.21-04).

2. Роботодавець повинен організувати опрацювання і затвердити нормативні акти про охорону праці, що діють на підприємстві, відповідно до вимог [Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві](#), затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 21 грудня 1993 року № 132, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 лютого 1994 року за № 20/229 (НПАОП 0.00-6.03-93).

3. Роботодавець розробляє та затверджує інструкції з охорони праці відповідно до вимог [Положення про розробку інструкцій з охорони праці](#), затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 року за № 226/2666 (далі - НПАОП 0.00-4.15-98).

4. Роботодавець забезпечує проведення попереднього (під час прийняття на роботу) та періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників відповідно до вимог [Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій](#), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113 (із змінами).

5. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб та працівників повинні проводитися відповідно до вимог [Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці](#), затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами) (НПАОП 0.00-4.12-05).

6. Роботодавець повинен розробити і затвердити перелік робіт з підвищеною небезпекою відповідно до [Переліку робіт з підвищеною небезпекою](#), затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 232/10512 (із змінами), для проведення яких працівникам необхідно пройти спеціальне навчання і щорічну перевірку знань з питань охорони праці.

7. Роботодавець повинен організувати проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до [Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 року № 442.

8. Роботодавець повинен одержати дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки відповідно до [Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію \(застосування\) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107.

9. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві здійснюються відповідно до вимог [Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232.

10. Забороняється залучення жінок до робіт, визначених у [Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок](#), затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 року № 256, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 30 березня 1994 року за № 51/260.

Піднімання та переміщення важких речей жінками необхідно здійснювати з дотриманням [Граничних норм підіймання і переміщення важких речей жінками](#), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 1993 року № 241, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22 грудня 1993 року за № 194.

11. Забороняється залучення неповнолітніх до робіт, визначених у [Переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх](#), затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 березня 1994 року № 46, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 28 липня 1994 року за № 176/385.

Піднімання та переміщення важких речей неповнолітніми необхідно здійснювати з дотриманням [Граничних норм підіймання і переміщення важких речей неповнолітніми](#), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 березня 1996 року № 59, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16 квітня 1996 року за № 183/1208.

12. Роботодавець повинен забезпечити працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до вимог [Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту](#), затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24 березня 2008 року № 53,

зарєєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 року за № 446/15137 (із змінами) (НПАОП 0.00-4.01-08).

13. Засоби індивідуального захисту працівників повинні відповідати вимогам [Технічного регламенту засобів індивідуального захисту](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 року № 761.

14. Працівники повинні бути забезпечені спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до [Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості](#), затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 16 квітня 2009 року № 62, зарєєстрованих у Міністерстві юстиції України 12 травня 2009 року за № 424/16440 (далі - НПАОП 0.00-3.07-09).

Не допускаються до роботи працівники без відповідних засобів індивідуального захисту.

15. Вантажно-розвантажувальні роботи необхідно виконувати з дотриманням таких вимог:

[Правил будови і безпечної експлуатації навантажувачів](#), затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 31 грудня 2008 року № 308, зарєєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2009 року за № 103/16119 (НПАОП 0.00-1.22-08);

[Правил будови і безпечної експлуатації підйомників](#), затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 08 грудня 2003 року № 232, зарєєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 року за № 1262/8583 (із змінами) (НПАОП 0.00-1.36-03);

[Правил охорони праці на автомобільному транспорті](#), затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 09 липня 2012 року № 964, зарєєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 серпня 2012 року за № 1299/21611 (НПАОП 0.00-1.62-12);

[Правил техніки безпеки і виробничої санітарії на підприємствах по зберіганню та переробці зерна Міністерства хлібопродуктів СРСР](#), затверджених наказом Міністерства хлібопродуктів СРСР від 18 квітня 1988 року № 99 (НПАОП 15.0-1.01-88);

[Типової інструкції з безпечного ведення робіт для кранівників \(машиністів\) стрілових самохідних \(автомобільних, гусеничних, залізничних, пневмоколісних\) кранів](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 25 вересня 1995 року № 135, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 1995 року за № 371/907 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.03-95);

[Типової інструкції з безпечного ведення робіт для стропальників \(зачіплювачів\), які обслуговують вантажопідіймальні крани](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 25 вересня 1995 року № 135, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 1995 року за № 372/908 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.04-95);

[Типової інструкції з безпечного ведення робіт для кранівників \(машиністів\) баштових кранів](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 14 листопада 1995 року № 175, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 листопада 1995 року за № 425/961 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.05-95);

[Типової інструкції для осіб, відповідальних за безпечне проведення робіт з переміщенням вантажів кранами](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 60/596 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.06-94);

[Типової інструкції для осіб, відповідальних за утримання вантажопідіймальних кранів у справному стані](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 59/595 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.07-94);

[Типової інструкції з безпечного ведення робіт для кранівників \(машиністів\) кранів мостового типу \(мостових, козлових, напівкозлових\)](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 березня 1996 року № 45, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 березня 1996 року за № 143/1168 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.18-96);

[Типової інструкції з безпечного ведення робіт для кранівників \(машиністів\) порталних кранів](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 29 січня 1996 року № 13, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 12 лютого 1996 року за № 63/1088 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.19-96);

[Типової інструкції для інженерно-технічних працівників, які здійснюють нагляд за утриманням та безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів](#), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зарєєстрованої в Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 58/594 (із змінами) (НПАОП 0.00-5.20-94);

ГОСТ 12.3.020-80 «ССБТ. Процессы перемещения грузов на предприятиях. Общие требования безопасности» (далі - ГОСТ 12.3.020-80).

16. Експлуатація будівель, споруд та інженерних мереж підприємства здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

17. Будова, виготовлення, установлення, монтаж, демонтаж, налагодження, експлуатація, ремонт, реконструкція та модернізація вантажопідіймальних кранів і машин, їх складових частин, а також вантажозахоплювальних органів, пристроїв, тари та кошиків повинні відповідати вимогам [Правил будови і безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів](#), затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18 червня 2007 року № 132, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09 липня 2007 року за № 784/14051 (далі - НПАОП 0.00-1.01-07).

2. Вимоги щодо створення безпечних умов праці

1. Роботодавець повинен забезпечити санітарно-гігієнічний стан виробничих приміщень відповідно до вимог [Державних санітарних норм і правил при роботі з джерелами електромагнітних полів](#), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 грудня 2002 року № 476, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 березня 2003 року за № 203/7524 (далі - ДСН 3.3.6.096-2002), [Вимог до роботодавців щодо захисту працівників від шкідливого впливу електромагнітних полів](#), затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 05 лютого 2014 року № 99, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 лютого 2014 року за № 335/25112 (НПАОП 0.00-7.13-14), [Санітарних норм виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку ДСН 3.3.6.037-99](#), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 37 (далі - ДСН 3.3.6.037-99), [Державних санітарних норм виробничої загальної та локальної вібрації ДСН 3.3.6.039-99](#), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 39 (далі - ДСН 3.3.6.039-99), міждержавних стандартів ГОСТ 12.1.001-89 «ССБТ. Ультразвук. Общие требования безопасности», ДСТУ ГОСТ 12.1.012:2008 «ССБТ. Вибрационная безопасность. Общие требования», ГОСТ 12.1.003-83 «ССБТ. Шум. Общие требования безопасности».

2. Під час організації та ведення технологічних процесів, пов'язаних із застосуванням шкідливих речовин, необхідно дотримуватися вимог ГОСТ 12.1.007-76 «ССБТ. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности».

3. Мікроклімат у виробничих приміщеннях повинен відповідати вимогам [Санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042-99](#), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 42, та ГОСТ 12.1.005-88 «ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны» (далі - ГОСТ 12.1.005-88).

4. Природне та штучне освітлення на робочих місцях повинно відповідати вимогам законодавства.

5. До експлуатації допускаються справне устаткування, механізми або пристрої, що відповідають вимогам ГОСТ 12.2.003-91 «ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности» (далі - ГОСТ 12.2.003-91).

6. Роботи по очищенню цистерн повинні виконувати не менше ніж три працівники, один із яких перебуває в цистерні, а двоє працівників, що спостерігають за виконанням роботи (спостерігачі), повинні перебувати поза цистерною. Між спостерігачами і працівником у цистерні повинен бути встановлений переговірний зв'язок або визначені сигнали, які передаються за допомогою страховального каната (мотузки), що забезпечує підйом працівника нагору на його вимогу.

7. Навантаження (розвантаження) балонів з горючими газами, а також легкозаймистих рідин, речовин і матеріалів забороняється виконувати в спецодязі, виготовленому із синтетичних матеріалів та матеріалів, здатних накопичувати на своїй поверхні заряди статичної електрики, та в спецвзутті, підбитому металевими (крім латунних) цвяхами або підковами.

3. Вимоги до місць проведення вантажно-розвантажувальних робіт, території підприємства, виробничих будівель і споруд

1. Позначення небезпечних зон та відповідного устаткування повинно відповідати вимогам [Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 року № 1262 (далі - Технічний регламент знаків безпеки і захисту здоров'я працівників), ГОСТ 12.2.058-81 «ССБТ. Краны грузоподъемные. Требования к цветовому обозначению частей крана, опасных при эксплуатации» та ГОСТ 12.4.026-76 «ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности» (далі - ГОСТ 12.4.026-76).

2. Місця проведення вантажно-розвантажувальних робіт повинні бути рівні, мати тверде, рівне покриття та ухил не більше 5°.

3. Для проходу (підйому) працівників на робоче місце для безпечного пересування повинні бути передбачені тротуари, сходи, містки, трапи, які повинні бути справні, розраховані на робоче навантаження і застосовуватися відповідно до свого призначення.

4. На місцях проведення вантажно-розвантажувальних робіт повинна забезпечуватися можливість руху транспортних засобів, засобів механізації і працівників без зустрічей і перетинань технологічних потоків.

5. Місця проведення вантажно-розвантажувальних робіт, у тому числі проходи та проїзди, повинні мати природне і штучне освітлення відповідно до вимог законодавства, при немеханізованому навантаженні (розвантаженні) вантажів - 2 лк, за допомогою вантажопідіймальних машин - 10 лк.

Освітленість повинна бути рівномірною, без сліпучої дії світильників на працівників. Типи світильників необхідно вибирати залежно від умов навколишнього середовища і властивостей вантажу.

6. Ширина проїздів на площадках для укладання вантажів повинна забезпечувати безпеку руху транспортних засобів і підйимально-транспортного устаткування.

Взимку площадки повинні бути очищені від снігу та льоду, а у випадку заledenіння - посипані піском, шлаками.

7. Площа вантажно-розвантажувальних майданчиків повинна забезпечувати відстань між габаритами транспортних засобів не менше ніж 1 м. При проведенні навантаження і розвантаження поблизу будинку відстань між будинком і транспортним засобом з вантажем повинна бути не менше ніж 0,8 м.

8. Для правильного розміщення транспортних засобів під час навантаження сипучих вантажів необхідно визначити місце зупинки транспортних засобів та нанести розмежувальні лінії.

9. Вантажно-розвантажувальні роботи з легкозаймистими рідинами, речовинами і матеріалами, із застосуванням відкритого вогню повинні виконуватися з оформленням наряду-допуску, оформленого згідно з вимогами [Інструкції з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожежонебезпечних та вибухонебезпечних об'єктах](#), затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05 червня 2001 року № 255, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 23 червня 2001 року за № 541/5732 (НПАОП 0.00-5.12-01).

10. У місцях постійного навантаження (розвантаження) їдких і корозійних речовин повинен бути встановлений аварійний душ (ванни з водою). Крім того, ці місця повинні бути забезпечені нейтралізуючими речовинами (розчинами крейди, вапна, соди).

11. Під'їзні колії до площадок повинні мати тверде покриття й утримуватися в справному стані: спуски і підйоми в зимовий час повинні бути очищені від льоду і снігу та посипані піском. Ширина під'їзних колій повинна бути не менше ніж 6,2 м при однобічному русі з відповідним розширенням на закругленнях доріг.

12. Відкриті складські площадки, що прилягають до залізничних колій, повинні перебувати від них на відстані не менше ніж 2,5 м.

Розміщення вантажів поблизу залізничних та підкранових колій повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.3.009-76 «ССБТ. Работы погрузочно-разгрузочные. Общие требования безопасности» (далі - ГОСТ 12.3.009-76).

13. Територія відкритих складських площадок повинна утримуватися в чистоті.

Відходи пакувального матеріалу, сміття необхідно збирати в сміттєві баки, розташовані за межами складської площадки, і вчасно вивозити.

14. Відкриті площадки, на яких розміщені склади паливних та легкозаймистих рідин, повинні бути обгороджені та мати по периметру обвалування відповідно до вимог нормативно-правових актів з пожежної безпеки.

15. Заглиблені резервуари, колодязі, люки повинні бути закриті міцними кришками врівень з прилягаючою територією.

Під час проведення ремонтних робіт на території заглиблення, які не можуть бути закриті (котловани, траншеї, ями), повинні мати огороження висотою 1 м із суцільним захиттям по низу 0,15 м; колодязі, які необхідно тимчасово відкрити, повинні бути обгороджені або закриті щитами з установкою попереджуючих (заборонних) переносних знаків безпеки і освітлюватися в темний час доби.

16. Склади для зберігання лакофарбових і полімерних матеріалів, кислот і лугів, цементу та сипучих матеріалів, які забруднюють атмосферне повітря, необхідно розташовувати відносно інших складів з підвітряного боку.

17. Пішохідні доріжки повинні бути максимально короткими з мінімальною кількістю перетинань зі шляхами вантажопотоків.

Небезпечні зони можливого виходу працівників на проїзну частину повинні мати огорожу висотою 1 м. Встановлення огорож на діючих підприємствах здійснюється в плановому порядку при проведенні капітальних ремонтів, технічного переоснащення та реконструкції підприємства.

За наявності зелених насаджень (зеленої зони) між пішохідною доріжкою та проїзною частиною огорожі можуть не встановлюватися.

Ширина доріжок тротуару повинна бути не менше ніж 1,5 м. При інтенсивності пішохідного руху менше ніж 100 осіб/год допускається облаштування тротуарів шириною 1 м.

Ширина пішохідних містків через канали і траншеї повинна бути не менше ніж 0,8 м з огороженням поруччям висотою не менше ніж 1 м. Підходи до містків повинні бути вільними і в темний час доби освітлюватися.

18. Вантажні рампи повинні бути влаштовані з боку залізничної колії, а також з боку під'їзду автомобілів і мати не менше двох розосереджених пандусів і сходів.

Відстань від осі залізничних колій до вантажних платформ повинна відповідати вимогам законодавства.

19. Ширина рампи має враховувати вантажообіг і можливість проїзду вантажопідіймального транспорту у двох напрямках при установці (у складі продовольчих товарів) ваг, але не менше ніж 6 м.

Поперечний ухил підлоги рампи повинен бути рівним 1 %.

20. При розміщенні складу на стиснутих площадках допускається пристрій пилкоподібних зубців по краю автомобільної рампи. У цьому випадку глибина прямокутного вирізу рампи від її краю повинна бути не більше ніж 2,5 м, а кут нахилу до краю рампи повинен бути в межах 30 %.

21. Уздовж передньої крайки автомобільної і залізничної рампи необхідно встановлювати знімні відбійні бруси перерізом 150 x 150 мм для попередження завалу коліс вантажопідіймального транспорту за край рампи.

22. Для приймання універсальних контейнерів масою бруто 2,5 - 5 т, які надходять автотранспортом, необхідно передбачати місцеве розширення автомобільної рампи - контейнерний майданчик, обладнаний кран-балкою вантажопідіймальністю 5 т.

23. Ширина пандусів для проїзду наземного транспорту повинна бути на 0,6 м більшою максимальної ширини навантаженого транспортного засобу. Ухил пандусів визначається залежно від типу транспортних засобів, але не більше ніж 16 % при розміщенні їх у закритих приміщеннях і не більше ніж 10 % при розміщенні зовні будинків.

24. Вантажно-розвантажувальні рампи повинні забезпечувати захист вантажів і вантажно-розвантажувальних механізмів від атмосферних опадів.

Навіс над залізничними вантажно-розвантажувальними рампами повинен перекривати залізничну колію не менше ніж на 0,5 м, а над автомобільними рампами - перекривати автомобільний проїзд не менше ніж на 1,5 м від краю рампи. При використанні конструкції навісу з опорою на колони крок колон при розташуванні їх по зовнішньому краю рампи необхідно брати не менше ніж 12 м.

25. Забороняється замикати двері складських приміщень за присутності в них працівників.

26. У складських приміщеннях повинні бути вивішені таблички із зазначенням максимально допустимого навантаження на одиницю площі підлоги, стелажа і максимальної вантажопідіймальності підіймально-транспортних засобів, що застосовуються.

27. Отвори виробничого призначення в підлогах повинні бути обгороджені.

28. Дільниці складських приміщень, перебування на яких пов'язане з небезпекою для працівників, необхідно фарбувати в сигнальні кольори та встановлювати на них знаки безпеки відповідно до вимог ГОСТ 12.4.026-76.

29. Склади для зберігання балонів, наповнених стислими, скрапленими і розчиненими газами, повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів з пожежної безпеки.

30. Складські приміщення, які віднесені до вибухо- і пожежонебезпечних, необхідно облаштувати в одноповерхових будинках із відповідним ступенем вогнестійкості із зовнішніми легкоскридними конструкціями, які розташовуються окремо від інших будівель та які забезпечені комплексом інженерно-технічних та організаційних протипожежних і противибухових заходів.

31. Складські приміщення, призначені для зберігання горючих вантажів або негорючих у горючому впакуванні, необхідно відокремлювати від інших приміщень протипожежними перегородками або стінами відповідно до вимог законодавства.

32. Складські приміщення, що призначені для зберігання горючих вантажів або негорючих у горючому впакуванні та які обладнані стелажима висотою від 5,5 м і вище, повинні бути забезпечені автоматичними установками пожежогасіння відповідно до вимог законодавства.

33. Складські приміщення, що призначені для вантажів, у процесі зберігання яких можливе виділення шкідливих речовин, повинні бути обладнані припливно-витяжною вентиляцією, яка забезпечує вміст шкідливих речовин у повітрі робочої зони не вище граничнодопустимих концентрацій і мікрокліматичні умови відповідно до вимог ГОСТ 12.1.005-88.

34. Складські приміщення повинні мати не менше двох дверних прорізів.

35. Двері складських приміщень повинні відкриватися назовні або розсовуватися. При дистанційному та автоматичному відкриванні дверей повинна бути забезпечена також можливість відкривання їх у всіх випадках вручну. Встановлення розсувних дверей на шляхах евакуації забороняється.

36. Дверні прорізи для вантажних потоків повинні перевищувати розміри габаритів використовуваних навантажених безрейкових транспортних засобів не менше ніж на 0,2 м по висоті і 0,6 м по ширині в кожному сторону. Мінімальні дверні прорізи для вантажних потоків повинні бути шириною не менше ніж 2,4 м і висотою не менше ніж 2,5 м.

37. Перепади рівнів підлоги і порогів у загальнотоварних складах і транспортних коридорах не допускаються.

38. Підлога в складах повинна бути рівною і відповідати вимогам стандартів по вологостійкості, вогнестійкості та стійкості до механічних впливів.

Підлога складських приміщень для зберігання кислот і лугів повинна бути виготовлена із матеріалів, стійких до впливу кислот і лугів (кислототривкі плити, вініпласт).

39. Стіни та металеві конструкції приміщень із агресивним середовищем необхідно виконувати із антикорозійних матеріалів.

40. Кількість проїздів і проходів та їх розташування визначаються загальним технологічним плануванням складів.

Проїзди й проходи підрозділяються на: головні або транспортні проїзди, робочі проїзди і проходи, оглядові проходи, евакуаційні проходи.

41. Колони і обрамлення прорізів у складських будинках у місцях руху підйнятно-транспортного устаткування повинні бути захищені від механічних ушкоджень неметалічними матеріалами і пофарбовані відповідно до вимог ГОСТ 12.4.026-76.

42. У складах конторські та побутові приміщення повинні бути виділені протипожежними перегородками I типу і перекриттями III типу (без отворів) відповідно до законодавства та облаштовані самостійним виходом назовні.

Дозволяється розміщати в складських приміщеннях робочі місця завідувачів складами, комірників, обліковців, бракерів, товарознавців з огороженням їх перегородками з негорючих матеріалів висотою 1,8 м, які не повинні заважати вантажопереробці, евакуації працівників і матеріальних цінностей.

Робоче місце на одну особу повинно займати площу 3-4 м².

43. У складських приміщеннях забороняються:

зберігання продукції навалом та впритул до приладів і труб опалення;

експлуатація газових плит, печей, побутових електронагрівальних приладів, монтування з цією метою штепсельних розеток;

зберігання рослинних масел разом з іншими горючими матеріалами;

зберігання аерозольних упакувань в одному приміщенні з окислювачами, горючими газами, легкозаймистими рідинами, горючими рідинами;

зберігання в одному приміщенні балонів з киснем і горючими газами.

44. Рух транспорту на підприємстві повинен бути організований відповідно до вимог [Правил дорожнього руху](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 (далі - Правила дорожнього руху), за схемою руху транспортних засобів із вказівкою на ній поворотів, зупинок, виїздів, переходів. Схема руху транспортних засобів повинна бути вивішена в місцях стоянки транспорту, перед в'їздами на територію та в необхідних місцях, визначених роботодавцем.

45. Вимоги до експлуатаційного стану автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів повинні відповідати вимогам ДСТУ 3587-97 «Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці і залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану».

46. Територія підприємства повинна бути обладнана дорожніми знаками, покажчиками швидкості руху транспорту згідно з ДСТУ 4100-2002 «Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування» і знаками безпеки за ГОСТ 12.4.026-76.

47. Ширина проїжджої частини автомобільних доріг до загальнотоварних складів і експедиції повинна бути не менше ніж 7 м, з одностороннім рухом - 4,5 м.

48. Місця стоянки автомобілів і транспортних засобів біля вантажно-розвантажувальних фронтів, прохідних необхідно передбачати за межами проїжджої частини доріг у вигляді спеціальних площадок або смуг.

49. Ширина вантажного двору від рампи до бортового каменя повинна бути не меншою ніж 24 м.

Якщо автомобільні рампи двох складських корпусів розташовуються по обидві сторони вантажного двору, одна проти одної, ширина двору між ними повинна бути не меншою ніж 32 м.

50. Залізничні виїзди і переїзди на території підприємства мають бути облаштовані шлагбаумами, світловими сигналами або пристроями, що дозволяють регулювати рух транспорту.

51. На кожен залізничну під'їзну колію складається масштабний план з нанесенням на нього розташування вантажних фронтів і механізмів, а також технічний паспорт, повздовжній профіль і креслення споруд відповідно до вимог [Статуту залізниць України](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 квітня 1998 року № 457.

52. У місцях, де залізничні колії проходять поблизу будівель і споруд із дверними прорізами, зверненими у бік залізничних колій, повинен бути обов'язковий пристрій двосторонньої (усередині й поза будинком) світлової та звукової сигналізації, що попереджає про наближення потягу.

53. Швидкість руху залізничного й автомобільного транспорту по території підприємства повинна бути зазначена для кожного виду транспорту на встановлених дорожніх знаках.

Швидкість руху залізничного транспорту не повинна перевищувати таких величин: поїзд з локомотивом попереду - 15 км/год; поїзд з локомотивом позаду вагонів - 10 км/год; при русі в утруднених умовах, при переїзді, в'їзді або виїзді з території, при причепленні вагонів - 5 км/год; при пересуванні вагонів лебідкою (вручну) - 2 км/год.

Швидкість руху автомобільного транспорту не повинна перевищувати таких величин: при проїздах на території підприємства - 10 км/год; при перетинанні переїздів підприємства, при виїздах і в'їздах - 5 км/год; при подачі автомобіля заднім ходом - 3 км/год; для авто- і електронавантажувачів, електрокарів - 3 км/год.

54. Зелені насадження не повинні погіршувати видимість технічних засобів організації дорожнього руху, а також спеціальних знаків, що застосовуються для водіїв електротранспорту.

Зелені насадження на вулицях і дорогах населених пунктів не повинні перешкоджати руху транспортних засобів, пішоходів і прибиральних машин, а також забезпеченню видимості.

55. Місця проведення ремонтних робіт на транспортних шляхах, включаючи траншеї і ями, повинні бути огорожені й позначені дорожніми знаками, а в темний час доби - світловою сигналізацією.

56. Рух автомобілів на вантажно-розвантажувальних площадках (пунктах) і на під'їзних коліях до них повинен бути організований за транспортно-технологічною схемою з установкою відповідних дорожніх знаків. Проїзд транспорту через вантажно-розвантажувальну площадку повинен бути наскрізним. Якщо наскрізний проїзд організувати неможливо, транспортні засоби повинні подаватися під навантаження (розвантаження) заднім ходом з таким розрахунком, щоб їх виїзд з території площадки відбувався вільно, без маневрування.

57. На підприємстві у місцях перетинання залізниць в одному рівні зі шляхами безрейкового транспорту переїзди повинні бути облаштовані шлагбаумами та (або) попереджувальною звуковою і світловою сигналізаціями.

58. Технологічні процеси навантаження і розвантаження розробляються з урахуванням таких вимог:

навантаження (розміщення) і закріплення вантажів на рухомому складі повинні забезпечувати можливість їх подальшого безпечного розвантаження;

розвантажені або підготовлені до навантаження біля шляху вантажі укладаються і закріплюються так, щоб не порушувався габарит наближення споруд.

59. Забороняється виконувати навантажувально-розвантажувальні роботи під час маневрів.

60. Допускається переміщення вручну одного завантаженого або двох порожніх зчеплених між собою вагонів на горизонтальній ділянці шляху під керівництвом відповідальної особи, визначеної згідно з наказом по підприємству.

Забороняється під час переміщення вагонів вручну:

переміщати вагони зі швидкістю більше 3 км/год, причому вагони повинні бути обов'язково зчеплені;

викочувати їх за граничний стовпчик у напрямку головного і прийомовідправочних шляхів;

починати переміщення, не маючи гальмівних башмаків;

підмошувати для гальмування під колеса шпали, камені, лопи і будь-які інші предмети;

переміщувати вагони з працівниками, вагони з вантажами негабаритів, вантажами завдовжки більше 18 м і небезпечними вантажами всіх класів небезпеки.

61. При здійсненні переміщення вагонів кабестанами та електрошпілями необхідно дотримуватись вимог безпеки, що визначені в інструкціях з охорони праці, розроблених на підприємстві та затверджених роботодавцем відповідно до вимог [НПАОП 0.00-4.15-98](#).

62. У місцях проведення навантажувально-розвантажувальних робіт із застосуванням вантажопідіймальних кранів і машин згідно з наказом по підприємству розробляються, затверджуються роботодавцем та вивішуються схеми стропування вантажів і перелік вантажів, які завантажуються або розвантажуються, з вказівкою їх маси.

63. Під час підймання маса вантажу не повинна перевищувати вантажопідіймальність крана.

64. У виробничих приміщеннях максимальна швидкість руху підйально-транспортних засобів під час переміщення вантажу не повинна перевищувати 5 км/год.

65. У виробничих і складських приміщеннях забороняється виконувати роботи автотранспортом, не обладнаними фільтрами (нейтралізаторами вихлопних газів).

66. Допуск працівників на кранові колії і прохідні галереї для проведення ремонтних або інших робіт проводиться за нарядом-допуском відповідно до вимог [НПАОП 0.00-1.01-07](#). Машиністи кранів суміжних прольотів, машиністи кранів всіх змін прольоту та цеху повинні бути повідомлені про виконання цих робіт.

67. Експлуатація електроустановок здійснюється відповідно до вимог [Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів](#), затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533 (далі - НПАОП 40.1-1.21-98).

68. Під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт вантажопідіймальними кранами, зокрема кранами на залізничному ходу, поблизу електрифікованої лінії, яка знаходиться під напругою, необхідно дотримуватися вимог [Правил безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях](#), затверджених наказом Міністерства праці і соціальної політики України від 31 травня 2000 року № 120, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08 червня 2000 року за № 340/4561 (НПАОП 60.1-1.48-00), і [Правил охорони електричних мереж](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 1997 року № 209.

69. Залізничні колії на території підприємства обладнуються сигналами, сигнальними показниками і знаками відповідно до вимог діючих нормативно-технічних документів.

70. Висота штабелів вантажів (окрім баласту, який розвантажуються для колійних робіт) не повинна перевищувати 1,2 м під час розміщення їх на відстані від крайньої рейки не ближче ніж 2 м, і заввишки більше 1,2 м під час розміщення їх на відстані від крайньої рейки не ближче ніж 2,5 м.

71. У місцях перетинів шляхів для транспортних засобів і службових проходів із залізничними коліями мають бути тверде покриття або обладнані переносні настили на рівні головки рейок шириною не менше ніж 3 м для руху транспортних засобів і не менше ніж 1,5 м для проходу працівників, а також штучне освітлення.

72. Постійні склади на станціях для вантаження і розвантаження хімічних вантажів, а також вантажів, що порашать, розміщуються не ближче 300 м від службових і житлових будівель.

73. У місцях проведення навантажувально-розвантажувальних робіт у разі потреби наносять розмітку з позначенням проходів, майданчиків складування і їх спеціалізації за видами вантажів.

74. Підвісні шляхи необхідно оснащувати комплексом пристроїв і механізмів для зачистки, відкриття і закриття люків піввагонів і спуснення вантажів.

75. Дахи складів і платформ обладнуються водостічними трубами водовідведень і підтримуються в справному стані, у зимовий час вони очищаються від снігу і льоду.

76. Водостічні колодязі на території підприємства повинні бути закриті кришками.

77. Канави, водостічні труби, траншеї для транспортерів у приміщеннях складів закриваються на рівні з підлогою суцільними або ґратчастими знімними щитами.

4. Вимоги до застосування і розміщення підйимально-транспортного устаткування, механізмів, пристосувань та огорожень, організації робочих місць

1. Підйимально-транспортне устаткування (далі - устаткування), що застосовується при проведенні вантажно-розвантажувальних робіт, повинне відповідати вимогам ГОСТ 12.2.003-91, а також вимогам безпеки, викладеним у стандартах і технічних умовах на устаткування конкретного виду. Устаткування і його частини, які є джерелом небезпеки, повинні бути пофарбовані в сигнальні кольори і мати знаки безпеки відповідно до ГОСТ 12.4.026-76 та Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників.

Робоче місце водія та взаємне розташування його елементів мають відповідати характеру роботи, забезпечувати зручне положення водія, його безпечність, можливість виконання робочих маніпуляцій.

При переміщенні вантажу устаткуванням необхідно використовувати марковані, справні, відповідні вантажопідймальності змінні вантажозахоплювальні органи і знімні вантажозахоплювальні пристрої, які пройшли технічний огляд і випробування, відповідно до вимог [НПАОП 0.00-1.01-07](#).

2. Технічний стан всіх видів підйимально-транспортного устаткування, механізмів і тари повинен забезпечувати безпечну роботу з ними і відповідати умовам експлуатації, зазначеним у технічному паспорті підприємства-виробника.

3. Не допускаються роботи на вантажопідймальній машині (кран, перевантажувач кранового типу) при швидкості вітру, що перевищує значення, зазначене в паспорті машини, а також в снігопад, туман, дощ, які знижують видимість у межах робочої зони.

Не допускаються роботи на вантажопідймальній машині, якщо температура навколишнього повітря нижче значень, зазначених у паспорті машини.

4. Знімні вантажозахоплювальні пристрої (стропи, траверси) до пуску в роботу повинні бути піддані повному технічному огляду відповідно до вимог [НПАОП 0.00-1.01-07](#) та повинні мати бирки, на яких зазначені дата огляду, інвентарний номер пристрою та його максимальна вантажопідймальність.

5. Огороджувальні пристрої та запобіжні пристосування підйимально-транспортного устаткування повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.2.062-81 «ССБТ. Оборудование производственное. Ограждения защитные».

У прийомних бункерах, які завантажуються із автомобільного та залізничного транспорту, повинні встановлюватися запобіжні ґрати і колони (якщо це передбачено технічною документацією заводу-виробника).

Естакади, з яких розвантажуються автомобілі-самоскиди, повинні бути міцно огорожені з боків й обладнані відбійними брусами.

Вантажно-розвантажувальна площадка для великотоннажних контейнерів повинна мати нахил для напівпричепів, бути рівною, бетонованою або асфальтованою з максимальним ухилом не більше 15°.

Граничнодопустима висота завантаження складів зерном насипом повинна вказуватися на стінах різко позначеною лінією з попереджувальними написами.

Верхні прохідні конвеєрні галереї, люки гвинтових і лоткових спусків необхідно огорожувати поруччям висотою не менше ніж 1,00 м. Поруччя люків повинні мати додаткові огороження на висоті 0,50 - 0,60 м від настилу площадки. Настил площадок огорожується бортами висотою не менше ніж 0,15м.

При кутах нахилу спусків більше 24° необхідно встановлювати гальмові пристрої для вантажів, які упаковані у мішки або іншу тару.

Спуски повинні мати борти такої висоти, яка б виключала можливість випадання тарних вантажів, що спускаються.

6. Електроустаткування транспортних засобів із приводом від акумуляторних батарей повинне забезпечувати безвідмовну роботу приладів освітлення, сигналізації та електричних контрольних приладів, а також виключати можливість іскроутворення в проводах і затискачах. Проводи електроустаткування повинні мати неушкоджену ізоляцію.

Акумуляторна батарея повинна бути надійно закріплена і закрита кришкою. Не допускається витікання електроліту з моноблоку батареї.

7. На підйнятно-транспортному устаткуванні та механізмах повинні бути позначені їх гранична вантажопідймальність, їх інвентарний або реєстраційний номер, дати наступних часткового і повного технічних оглядів. Маса переміщуваного вантажу повинна включати масу вантажозахисних і знімних пристосувань і тари.

8. Підйнятно-транспортне устаткування із двигунами внутрішнього згоряння в закритих складських приміщеннях, вагонах і контейнерах у разі відсутності природної або примусової вентиляції повинне бути оснащено вихлопними трубами для відводу газів назовні. По всій довжині вихлопні труби необхідно укладати в металевий кожух з отворами для обміну повітря або ізолювати негорючим матеріалом.

9. Експлуатація ліфтів повинна відповідати вимогам [Правил будови і безпечної експлуатації ліфтів](#), затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 01 вересня 2008 року № 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за № 937/15628 (НПАОП 0.00-1.02-08).

10. Експлуатація конвеєрів (транспортерів) повинна відповідати вимогам ГОСТ 12.2.022-80 «ССБТ. Конвейеры. Общие требования безопасности» (далі - ГОСТ 12.2.022-80).

11. Під час роботи на вантажопідймальних кранах необхідно дотримуватись вимог [НПАОП 0.00-1.01-07](#).

Вантажопідймальні крани всіх типів, ручні і електричні талі при експлуатації повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.2.058-81, ГОСТ 28609-90 «Краны грузоподъемные. Основные положения расчета», ГОСТ 12.2.071-90 «ССБТ. Краны грузоподъемные. Краны контейнерные. Требования безопасности» (далі - ГОСТ 12.2.071-90), ГОСТ 12.2.087-83 «ССБТ. Тали электрические. Паспорт», ГОСТ 22584-96 «Тали электрические канатные. Общие технические условия», ГОСТ 25032-81 «Средства грузозахватные. Классификация и общетехнические требования».

 Знайти слова на сторінці:

* тільки українські (або рос.) літери, мінімальна довжина слова 3 символи...

[Твитнуть](#)

Сторінки: [[1](#)] [2](#) [3](#) [4](#)
[наступна сторінка](#) »